

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 347/09-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. novembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť V. R., C., zastúpeného advokátom JUDr. V. M., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 GPt 406/07-85 z 21. mája 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. R. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. júla 2009 doručená sťažnosť V. R., C. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom, JUDr. V. M., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

uznesením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/1 GPt 406/07-85 z 21. mája 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti organizovanej kriminalite, odboru Bratislava, oddelenia vyšetrovania (ďalej len „vyšetrovateľ“) sp. zn. ČVS:PPZ-91/BOK-B-2008 Št zo 17. marca 2009 vznesené obvinenie podľa § 206 ods. 1 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) pre trestný čin *„vydierania spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 235 ods. 1, ods. 2 písm. a/,b/,c/, ods. 3 písm. b/ Trestného poriadku účinného do 31.07.2001 vo viacčinnom súbehu s trestným činom obmedzovania osobnej slobody podľa § 231 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Trestného zákona účinného do 31.07.2001“*.

Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal sťažovateľ podľa § 185 Trestného poriadku sťažnosť, o ktorej prokurátorka generálnej prokuratúry rozhodla podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku tak, že ju ako nedôvodnú svojím uznesením č. k. IV/1 GPt 406/07-85 z 21. mája 2009 zamietla.

Podľa sťažovateľa v citovanom uznesení prokurátorka iba stroho skonštatovala, že je preukázané, že skutok sa stal, kde sa stal, a že je dôvodný predpoklad, že sa ho dopustil sťažovateľ, a to bez toho, aby svoje závery odôvodnila konkrétnymi skutočnosťami.

Sťažovateľ uvádza, že predmetné uznesenie obsahovalo konštatovanie, že pri rozhodovaní o sťažnosti bola v zmysle § 192 ods. 1 písm. a) a písm. b) Trestného poriadku preskúmaná správnosť výrokov napadnutého uznesenia a tiež bolo preskúmané konanie, ktoré vydaniu uznesenia predchádzalo, na základe čoho bolo zistené, že sťažnosť nie je dôvodná. Ďalej sťažovateľ poukazuje na to, že v uznesení bolo konštatované preukázanie skutku vykonaným dokazovaním, ako aj skutočnosť, že sa sťažovateľ na mieste skutku nachádzal. Podľa uznesenia celé konanie, ako aj úkony vyšetrovateľa odôvodňujú záver, že vznesenie obvinenia sťažovateľovi bolo dôvodné. Sťažovateľ na tomto mieste argumentuje, že rozhodnutie sa neopiera o uvedenie konkrétnych dôkazov, ktoré by mali

podporovať vznesenie obvinenia jeho osobe, neobsahuje vyhodnotenie takýchto dôkazov podporujúcich správnosť a zákonnosť vznesenia obvinenia jeho osobe.

Sťažovateľ odvolávajúci sa na uvedené skutočnosti považuje rozhodnutie generálnej prokuratúry za „zjavne neopodstatnené a nepreskúmateľné“, majúce za následok porušenie jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Sťažovateľ preto v závere sťažnosti žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„1. Základné právo V. R. na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Generálnej prokuratúry SR č. k. IV/1 GPt 406/07-85 z 21.05.2009 porušené bolo.

2. Uznesenie Generálnej prokuratúry SR, č. k. IV/1 GPt 406/07-85 z 21.05.2009 sa zrušuje a vec sa jej vracia na ďalšie konanie.

3. Generálna prokuratúra SR je povinná uhradiť V. R. trovy právneho zastúpenia v sume 289,74 € (slovom: dvesto osemdesiatdeväť eur sedemdesiatštyri centov) pozostávajúce z 2 úkonov právnej služby, a to 1/ prevzatie a príprava zo dňa 06.07.2009 a 2/ vypracovanie ústavnej sťažnosti zo dňa 13.07.2009 (2x á 115,90 € + 2x paušálna náhrada v roku 2009 á 6,95 € + 19 % DPH z odmeny advokáta vo výške 231,80 €) na účet Advokátskej kancelárie JUDr. V. M., vedený v Slovenskej sporiteľni, a.s. Bratislava, č. ú. 0177443018/0900, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa sťažovateľa došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy vydaním arbitrárneho, zjavne neodôvodneného a nepreskúmateľného rozhodnutia prokurátorky generálnej prokuratúry.

Ústavný súd pri posúdení námietok sťažovateľa vychádzal z princípu subsidiarity konania ústavného súdu o sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv alebo slobôd, podľa ktorého je ústavný súd oprávnený o sťažnosti konať len vtedy, keď sťažovateľ nemá k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy pred iným orgánom štátu. V zmysle judikatúry ústavného súdu nemá ústavný súd právomoc konať o návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby na vyslovenie porušenia jej základných práv, pokiaľ im je takáto ochrana poskytnutá právnym poriadkom na základe využitia opravných alebo iných právnych prostriedkov v konaní pred iným orgánom verejnej moci (obdobne napr. I. ÚS 1/97, II. ÚS 250/03, III. ÚS 51/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva vydaným uznesením generálnej prokuratúry prijatým v štádiu prípravného konania počas prebiehajúceho trestného konania.

V rámci svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd v obdobných prípadoch uviedol, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa pri vykonávaní jednotlivých úkonov a realizácii garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, III. ÚS 155/05).

Sťažovateľ bude mať možnosť v ďalšom priebehu trestného konania namietať nedostatok konkrétnych dôkazov preukazujúcich spáchanie skutku jeho osobou, ako aj poukázať na dôkazy slúžiace v jeho prospech preukazujúce jeho nevinu.

Vzhľadom na túto skutočnosť nie je v právomoci ústavného súdu poskytnúť sťažovateľovi ochranu vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením generálnej prokuratúry č. k. IV/1 GPt 406/07-85 z 21. mája 2009.

V danom štádiu trestného konania má sťažovateľ ešte aj v priebehu prípravného konania možnosť vyjadriť sa svojou výpoveďou k skutočnostiam kladeným mu za vinu, k dôkazom o nich, uviesť okolnosti, navrhopovať, predkladať a obstarávať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, pri preštudovaní spisu podľa § 208 ods. 1 Trestného poriadku podať návrhy na doplnenie vyšetrovania, výsledky ktorých môžu za okolností uvedených v Trestnom poriadku viesť k rozhodnutiu prokurátora o zastavení trestného stíhania v prípravnom konaní.

Následne v súdnom konaní pred všeobecnými súdmi má sťažovateľ k dispozícií účinné právne prostriedky na ochranu svojho základného práva, a to napríklad v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní či v podobe podaného odvolania, keď odvolací súd môže rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku,

najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení, alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, alebo v prípade vzniku pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy. Z uvedeného dôvodu v zmysle uplatneného princípu subsidiarity, ústavný súd sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (obdobne napr. III. ÚS 186/06).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. novembra 2009